

הגיע הזמן להתוות מדיניות חקלאית ארוכת טווח לישראל

שוב גוברים בעולם קולות הדאגה באשר לייצור המזון לאוכלוסייה הגדלה והולכת, ולכן החשיבות של התוויית מדיניות חקלאית ארוכת טווח היא בעלת משמעות קריטית // צבי אלון

צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים | צילום: יח"צ

חוק יסוד החקלאות

כל שדרוש הוא יחס רציני יותר לחקלאות, כפי שמקובל במדינות העולם. יש לחוקק "חוק יסוד החקלאות" בו יובהר שהמדיניות כלפי החקלאות הישראלית היא ארוכת טווח, מדיניות המאפשרת ודאות ויציבות לחקלאי, מדיניות המבינה את משמעותם הכלכלית של נטיעת מטע, הכשרת קרקע ובניית בתי צמיחה על שפת המדבר, מדיניות המתייחסת בכובד ראש למשימותיו הלאומיות של החקלאי הישראלי, בנוסף לייצור המזון ושמירה על המרחב הכפרי. זוהי מדיניות שתגרום לאבטחת דור המשך בחקלאות, בניגוד למצב העגום הנוכחי, מדיניות שתאפשר לחקלאים להעסיק פועלים כדי צור, כש, כך שיוכלו לאסוף ולשווק את פרי עמלם, מדיניות שתגביר משמעותית את תקציבי המחקר וההדרכה, שהם נשמת אפם של הישגי הסקטור החקלאי!

וכן, יש להעדיף את החקלאות בכל הקשור להשקעות בתשתית למים, כי גורם ייצור זה הוא קריטי ותנאי לכל התרחבות ייצור המזון לאזרחי ישראל. המדיניות החקלאית של ישראל צריכה לתת מענה למשימותיו אלו של הסקטור החקלאי בארץ כחלק מהמשימות הגלובליות שנחשפו בפינו במחקרים האחרונים, ויפה שעה אחת קודם!

צבי אלון הוא מנכ"ל מועצת הצמחים

לם. כמו כן, בציר ענבי מאכל לאורך שמונה חודשים בדרום הארץ הוא תולדה של מחקר מגוון זנים, חיפוי פלסטיק והצללה, שהוכיחו את עצמם מול תנאי האקלים הקשים. ומעל כל זאת, מדהים להיווכח בהישגי ענף הירקות המגוון, שמצליח לייצר באזורי אקלים קשים, בערבה, בעוטף עזה, בבית שאן ולכיש, ומאפשר שפע של מוצרים כל ימות השנה במחירים סבירים לצרכן. הכל בזכות ידע, ניסיון והשקעה בטכנולוגיות מתקדמות של בתי צמיחה, צינור השטחים, התאמת זנים ומתקני קירור ואסוס.

מגוון ירקות מרשים גם בחום כבד

שמא עתה, על רקע סימני התייקרות מחיר דשת של מחירי התבואות, ייפול למישהו בירור שלים האסימון והוא יבין, ולו רק בשם "ביטחון המזון" (שהוא מושג רלוונטי מאוד באזורנו הגיאופוליטי) שיש לפעול להתוויית מדיניות חקלאית ארוכת טווח ולייצב את רווחיות המחקרים החקלאיים. ככלל אין לנו במה להתבייש כאשר לייצור מוצרים אנרגטיים מהצומח!

אנו מייצרים לשוק המקומי קרוב ל-300 מיליון ק"ג תפוחי אדמה! ויכולים להגדיל עוד את הייצור המהווה אלטרנטיבה ורשת ביטחון ליבוא אורז למשל, המתייקר אחת לכמה שנים, בעוד מחיר תפוח האדמה עם כל התנודות העונתיות, שווה לזה שהיה לפני 10 שנים!

אנו מייצרים קרוב ל-150 מיליון ק"ג בננות במחירים סבירים וקבועים לצרכן. זהו מוצר המהווה מקור אנרגיה טרי ומזין כשהאלטרנטיבות המיובאות מתייקרות במחזוריות מידי מספר שנים! אנו מייצרים מידי שנה מעל 30 מיליון ק"ג תמרים עם ערך תזונתי ובריאותי ייחודי. רובם על מים מלוחים, חלקם ליצוא וקרוב ל-20 מיליון ק"ג לשווקי ישראל, תוך הרחבה קבועה של המטעים. גם בתקופות של חום כבד מגדלי הירקות מצליחים לייצר מגוון ירקות מרשים, כשבמדינות דומות לנו לא נותרת עגבנייה אחת על הצמח בתנאים אלה. אלה מעט דוגמאות מוחשיות לתרומתה של חקלאות ישראל בהתמודדות עם גל נוסף הנראה באופק של מחסורים והתייקרויות.

מחקרים שונים שפרסם לאחרונה נה"גרדיאן" הבריטי עולה תמונה מדאיגה ביותר לגבי כושרה של חקלאות העולם למלא את תפקידה ולספק מזון לאוכלוסייה הגדלה והולכת על פני כדור הארץ. כתב העת "Nature Climate Change" פרסם ממצא מדהים המצביע על פגיעה בתפוקה במהלך 60 השנה האחרונות בהיקף של 21%! רק בשל התחממות כדור הארץ!

המחקר אומנם מדגיש שענף החקלאות מתייעל בקצב מרשים, אך מנגד אירועי אקלים קיצוניים מסיבים לאחור את תוספת התוצר החקלאי במדינות רבות.

בנסיבות אלה ברור עד כמה דרמטית היא משימתה של החקלאות העולמית, הנדרשת לפי הערכת ארגון המזון והחקלאות של האו"ם "F.A.O." להגביר כ-70% את ייצור המזון כדי להאכיל בעוד פחות מ-30 שנה תשעה מיליארד בני אדם!!!

להתייחס ברצינות רבה יותר לחקלאי ישראל

מגדלי הירקות, הפירות וההדרים בישראל מתמודדים ושוורדים זה עשרות שנים גם בתנאי אקלים קשים וחוויות מזג אוויר קיצוניות. גם ענפי בעלי החיים בישראל שמגיעים להישגים מרשימים, מתפקדים בתנאי אקלים נחותים, תפקודם של חקלאי ישראל על שפת המדבר, עם מגבלות מים, יובש וחום הניעו אותם, בעזרת החוקרים והמדריכים לפתח זה מכבר שיטות גידול יעילות עם פריון הולך וגדל.

מערכות השקיה חסכוניות ומתקדמות, בתי צמיחה מיוחדים, רשתות צל לפירות וירקות ומעל הכל ייצור בהיקפי ענק עם מים ממוחזרים ומטוהרים, מעמידים את חקלאי ישראל בשורה הראשונה של חקלאי העולם המתמודדים עם אתגרי הטבע.

לכמות הייצור החקלאי ליחידת מים בישראל אין אח ורע בעולם

ייצור הבננות בישראל, כמעט כל הודשי השנה בזכות רשתות צל, משטר השקיה מיוחד ואגרנטכניקה מדעית הוא תופעה חריגה בעור